

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران

مدرسه علمیه فاطمه الزهرا (سلام الله عليها) شهرستان قائمشهر

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان

تأثیر ارتباط کلامی در خانواده از منظر قرآن و روانشناسی

استاد راهنما

خانم فاطمه پور مهدی

استاد داور

پژوهشگر

حلیمه قلی نتاج جلوداری

تقدیم به:

ساحت مقدس بانوی دو عالم حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها که سراسر زندگی شریفشان درس‌هایی برای تمام زنان در همه زمینه‌ها به خصوص آیین همسررداری و فرزند پروری و سامان بخشی به امور خانه و زندگی است که این امر مهم، ایشان را به عنوان الگو در مسائل حوزه خانواده برای همه دوران تاریخ قراردادده است؛ را فرا بگیریم تا به سعادت و خوشبختی برسیم.

تشکر و قدردانی:

شکر شایان نثار خدای جل و علا که درهای علم را بر ما گشود که توفیق را رفیق راهم ساخت تا این پایان نامه را به پایان برسانم و تقدیر و تشکر از همسر مهربانم که در تمام طول تحصیل همراه و همگام من بوده است و زمینه آرامش و آسایش را برایم فراهم کرده تا بتوانم به تهیه و تنظیم این تحقیق پایانی پردازم و قدردانی فراوان از استاد گرامی سرکار خانم پور مهدی که بدون راهنمایی‌های ایشان تامین این مهم برایم مشکل می‌بود و همچنین تشکر خالصانه خدمت همه کسانی که به نوعی مرا در انجام رساندن این پایان‌نامه یاری نمودند.

چکیده

تحقیق حاضر با موضوع «روابط کلامی اعضای خانواده از نگاه قرآن و روان شناسی» بوده که نگارنده با مطالعات کتابخانه‌ای و به روش توصیفی تحلیلی برایش این نتیجه حاصل شد که برای استحکام و بهبودی بنیان خانواده، نیاز به فراهم بودن زمینه بروز احساسات و همینطور فراهم بودن بستر برای بیان نیازها چه برای همسران و چه برای فرزندان می باشد و با تحلیل و بررسی در اثرات موجود به این نتیجه رسیده که در طول روز وقت بیشتری را اختصاص به هم کلامی و هم صحبتی با اعضای خانواده داده شود و مشورت هم در برنامه کاری قرار گیرد که سبب رشد و تعالی خانواده و هم تکریم اعضای خانواده می شود. دوم اینکه برای هم کلامی و هم صحبتی با اعضای خانواده آنچه که باید در دستور کار قرار بگیرد، درست صحبت کردن که شامل خوش صحبتی و مدارا کردن است، می باشد که موجب کاهش اختلافات خانوادگی و نظامات اجتماعی می گردد. پژوهش ها نشان داده موثرترین روش برای تربیت و ارتقاء سطح فکری نوجوانان و جوانان سوق دادن و عادت دادن آنان به مذاکره و گفتگوهای عاری از تعصب و تحمل طرف مقابل است. بنابراین باید فرهنگ گفتگو را در خانواده ها تقویت کنیم تا خانه همچنان کانون مهر و محبت و صمیمیت باشد.

کلیدواژه: روابط کلامی، خانواده، ارتباط، زن و شوهر، گفتگو.

۲۳-دهخدا علی اکبر. لغت نامه دهخدا. زیر نظر دکتر محمد معین و دکتر سیدجعفر شهیدی. جلد بیستم.

تهران. انتشارات شورای اسلامی. ۱۳۳۵.

۲۴-دیمیک سالی. ارتباط موفق آمیز با NLP. چاپ سوم. تهران. انتشارات شباهنگ. ۱۳۸۳.

۲۵-رحمانی همدانی احمد. فاطمه زهرا شادمانی دل پیامبر. چاپ اول. تهران. انتشارات بدر، ۱۳۷۵.

۲۶-رحیمی محمد. عوامل اجتماعی موثر به شکاف نسلی. تهران. پایان نامه کارشناسی ارشد جامعه شناسی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد ۱۳۹۰

۲۷.رزاقی احمد. جامع السعادت. جلد سوم. چاپ پنجم. تهران. انتشارات قائم آل علی ۱۳۹۴.

۲۸-رضوی حائری سیدمصطفی. درآغوش خوشبختی. چاپ هفتم. قم. انتشارات کرانه عشق. ۱۳۹۱.

۲۹-سالاری فر محمدرضا و دیگران. خانواده در نگرش اسلام و روانشناسی. چاپ هشتم. قم. پژوهشگاه

حوزه و دانشگاه و سمت.. ۱۳۹۰.

۳۰-باقر ساروخانی. جامعه شناسی ارتباطات. چاپ دوم. تهران. انتشارات اطلاعات. ۱۳۷۵.

۳۱-ریچموند ویرجینیا. آدم سازی در روانشناسی خانواده. مترجم بهروز بیرشک. چاپ نهم. تهران. انتشارات

رشد. ۱۳۹۳.

۳۲-سیدا محمد. دوازده گام تا ارتباط مؤثر. چاپ سوم. تهران. انتشارات نسل نواندیش. ۱۳۹۰.

۳۳-شری راجنیش باگوان (اوشو). آینده طلایی. مترجم مرجان فرجی. چاپ دوم. تهران. انتشارات فردوس.

۱۳۹۵.

۳۴-شعبانی اکبر. ۵۰ مهارت خوشبختی زنان. چاپ سوم. قم. انتشارات وفائی. ۱۳۹۱.

۳۵-شیخ صدوق. من لایحضر الفقیه، مترجم محمدجواد غفاری. جلد پانزدهم. قم. دارالکتب الاسلامیه. ۱۳۸۵.

۳۶-صیفار مهدی. مشق عشق، تهران. چاپ و انتشارت اوقاف، ۱۳۹۳.

- ۳۷- طبابایی محمدحسین. المیزان فی تفسیرالقرآن. مترجم سیدمحمدباقر موسوی همدانی. جلد شانزدهم. قم. جامعه مدرسین حوزه علمیه قم دفتر انتشارات اسلامی. ۱۳۷۴.
- ۳۸- طباطبایی ندوشن مریم. مهارت گوش دادن در روابط همسران. ماهنامه پیام زن. اسفند. ۱۳۹۱.
- ۳۹- طوسی اسدالله. همسران شایسته. چاپ اول. قم. مؤسسه آموزش و پژوهش امام خمینی. ۱۳۹۱.
- ۴۰- عباسی ولدی محسن. تا ساحل آرامش. چاپ چهلیم. قم. انتشارات آیین فطرت. ۱۳۹۵.
- ۴۱- عمید حسن. فرهنگ فارسی عمید. چاپ نوزدهم. تهران. انتشارات امیرکبیر. ۱۳۷۹.
- ۴۲- محمدتقی فلسفی. الحدیث (روایات تربیتی). تهران. دفتر نشر فرهنگ اسلامی. ۱۳۶۸.
- ۴۳- فیروزآبادی محمدبن یعقوب. تاج العروس من جواهر القاموس. مترجم علی شیری. جلد سیزدهم. بیروت. انتشارات دارالفکر. ۱۳۰۶.
- ۴۴- قرائتی محسن. تفسیر نور. جلد هفتم. چاپ پنجم. تهران. انتشارات مرکز فرهنگی درسهای از قرآن. ۱۳۸۷.
- ۴۵- کارن جی کازلسون. بهداشت روانی زنان. مترجم خدیجه ابوالعالی. چاپ اول. تهران. انتشارات ساوالان. ۱۳۷۹.
- ۴۶- کارنگی دوروتی. آیین همسرمداری. مترجم مستی شهلایی. چاپ اول. تهران. نقش و نگار گلریزان. ۱۳۷۶.
- ۴۷- کول کریس. کلیدهای طلایی ارتباطات. مترجم محمدرضا آل یاسین. چاپ نوزدهم. تهران. انتشارات هامون. ۱۳۸۹.
- ۴۸- کلینی محمدبن یعقوب. اصول کافی. جلد دوم. تهران. دارالتعاریف للمطبوعات. ۱۳۶۵.
- ۴۹- کوئن بروس. در آمدی بر جامعه شناسی. ترجمه محمد ثلاثی. تهران. انتشارات توتیا. ۱۳۷۵.
- ۵۰- گلی زواره ای غلامرضا. سرای اهل صفا. چاپ اول. قم. انتشارات مکتب القرآن. ۱۳۸۰.
- ۵۱- لواسانی فهیمه و همکاران. مهارتهای ارتباطی همسران. چاپ اول. قم. انتشارات آهنگ قلم. ۱۳۹۰.

- ۵۲- لیشی واسطی علی بی محمد. عیون الحکم و المراعض. مترجم علی محقق و حسن حسینی بیرجندی. چاپ اول. قم. مؤسسه علمی فرهنگی دارالحدیث. ۱۳۷۶.
- ۵۳- ماهوان سعید. آشنایی با مهارت های زندگی. چاپ چهارم. قم. نشر شفق. ۱۳۶۴.
- ۵۴- مجلسی محمدباقر. بحارالانوار. جلد هجدهم. چاپ دوم. بیروت. انتشارات الوفاء. ۱۴۰۳ ه. ق
- ۵۵- ----- مرآه العقول فی شرح اخبار آل الرسول. مصحح محسن الحسینی الامین. جلد هشتم. چاپ سوم. تهران مؤسسه دارالکتب الاسلامیه. ۱۳۶۸.
- ۵۶- محسنیان راد مهدی. ارتباط شناسی. چاپ هشتم. تهران. انتشارات سروش. ۱۳۸۷
- ۵۷- محمدیان امیری حسین. خوشه های طلایی در کلام نبوی. چاپ اول. قم. نشر پیام مقدس. ۱۳۸۶
- ۵۸- محمدی ری شهری محمد. تحکیم خانواده از نگاه قرآن و حدیث. ترجمه حمیدرضا شیخی. چاپ اول. قم. انتشارات مشعر. ۱۳۸۷.
- ۵۹- مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری. شیوه های ارتباط موفق زوجین. چاپ چهارم. تهران. انتشارات دانش پژوه. ۱۳۸۶.
- ۶۰- مروجی طبسی محمدجواد. حقوق فرزندان در مکتب اهل بیت. چاپ سوم. قم. بوستان کتاب. ۱۳۸۳
- ۶۱- مصطفوی سیدجواد. بهشت خانواده. چاپ هفتم. قم. انتشارات بارش. ۱۳۹۱.
- ۶۲- مطهری مرتضی. جاذبه و دافعه حضرت علی. چاپ دهم. قم. صدرا. ۱۳۷۷.
- ۶۳- ----- تعلیم و تربیت در اسلام. چاپ چهارم. قم. انتشارات صدرا. ۱۳۸۲.
- ۶۴- ----- نظام حقوق زن در اسلام چاپ چهاردهم. قم صدرا. ۱۳۶۹.
- ۶۵- مظاهری حسین. خانواده در اسلام. چاپ پنجم. قم. انتشارات شفق. ۱۳۶۹.
- ۶۶- معاونت تربیتی فرهنگی آموزش و پژوهش امام خمینی. خانواده پویا. چاپ دوازدهم. قم. انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی رحمه الله. ۱۳۸۶.

۶۷- معین محمد. فرهنگ فارسی معین. جلد اول. چاپ سوم. تهران انتشارات چاپ پارس نوین. ۱۳۸۱.

۶۸- ملکی حسن. چگونه با تفاهم زندگی کنیم. چاپ اول. زنجان. انتشارات دانش. ۱۳۸۷.

۶۹- منصور محمود. پریدخ دادستان. دیدگاه پیاژه در گستره تحول روانی. چاپ اول. تهران. انتشارات بعثت.

۱۳۷۴.

۷۰- میانجی احمد. مکاتیب الأئمه. جلد دوم. قم مؤسسه علمی فرهنگی دارالحدیث. ۱۳۸۷.

۷۱- میلر جرال. ارتباط کلامی. مترجم: علی ذکاوتی قراگزلو. چاپ سوم. تهران. انتشارات سروش. ۱۳۸۶.

۷۲- نصرت بیگم امین. مخزن العرفان در علوم قرآن. جلد دوم. اصفهان. انتشارات گلبهار. ۱۳۸۹.

۷۳- نراقی احمد. معراج السعاده. چاپ پنجم. تهران. انتشارات قائم آل علی. ۱۳۹۴.

۷۴- نوری حسین. مستدرک الوسائل. جلد چهاردهم. قم. انتشارات آل البيت عليهم السلام. ۱۳۶۳.

۷۵- جیمز و ویرجینیا. رفتار غیر کلامی در روابط میان فردی، مترجم: فاطمه السادات موسوی، ژيلا عبدالله

پور. چاپ دوم. تهران. انتشارات رشد. ۱۳۸۲.

۷۹- هارجی اون. مهارت های اجتماعی در روابط میان فردی. مترجم: مهرداد فیروزبخت، خشایار بیگی. چاپ

پنجم. تهران. انتشارات رشد. ۱۳۹۰.

پایگاه اینترنتی:

۱- برترین ها، جاردیواری، کیهان. www.beytoote.com

۲- توصیه هایی از حضرت آیت الله بهجت برای زندگی بهتر، به نقل از مرکز تنظیم و نشر آثار حضرت

آیت الله العظمی بهجت. www.bahjat.com

۳- جذابیت گفتگو در خانواده، سایت اندیشه قم، www.andishegom.com

۴- خاطرات همسر استاد مطهری. www.motahari.ir

۵- روزنامه ایران، شماره ۵۱۴۸، ۱۳۹۱/۵/۱۹، صفحه ۱۷ www.magiran.com

۶- سلامت بانوان اوما www.ooma.org

۷- کوتاه نوشته هایی از زندگی و رفتار خانوادگی آیت الله بهجت، مرکز تنظیم و نشر آثار آیت الله

بهجت

۸- مجمع ملکوتیان معرفی و گزیده ای از خاطرات ۴۰ شهید شاخص روحانیت در یکصد سال اخیر

صفحه ۱۶ و ۱۷ پایگاه اینترنتی تبیان به نقل از کتاب سردار جنگل نوشته ابراهیم فخرایی.

۹- محبوبی منش حسین. تغییرات اجتماعی ازدواج (مجله کتاب زنان). ۱۳۸۳ شماره ۲۶.

۱۰- مشارکت کنندگان در دانشنامه ویکی پدیا انگلیسی (www.wikipedia.org)

۱۱- معاونت فرهنگی تربیتی آموزش و پژوهش امام خمینی مدیریت تربیتی، خانه خوبان. صفحه

۵.

۱۲- نگاهی گذرا به زندگی بزرگان، مجله معارف اسلامی، شماره ۴۵۰. ۱۳۷۹.

www.bahjat.ir ۱۳- ویژه نامه عبد محبوب (پنجمین سالگرد رحلت آیت الله بهجت)

www.tebyan.ir ۱۴- همسر داری آیت الله بهجت، به نقل از پایگاه اینترنتی تبیان